

DE POSITIE VAN EEN VAKLEERKRACHT MET DUALE TAKEN

In deze rubriek krijgt u de gelegenheid om uw mening te geven over zaken die volgens u belangrijk zijn. De redactie plaatst deze onder verantwoordelijkheid van de schrijver en hoeft het er niet mee eens te zijn. Door de toenadering tussen school en sport vinden er steeds meer combinatieaanstellingen plaats. Wat is nu gunstig? Daarbij wordt gekeken door verschillende brillen. In dit artikel wordt gekeken door de bril van een sportorganisatie, in dit geval SportService Zwolle. Het stuk is ook van commentaar voorzien vanuit de afdeling IRP.

De laatste jaren hebben veel ontwikkelingen plaatsgevonden die ook de sportsector en onderwijssector niet ongemerkt voorbij zijn gegaan. In veel gemeenten is een stijgende tendens zichtbaar. Ook horen we steeds meer geluiden van organisaties van verschillende aard die steeds vaker de handen ineen slaan om iets te doen aan problematiek als het aantal kinderen met overgewicht en obesitas of overlast in de wijk,

veroorzaakt door groepjes (hang)jongeren. De BOS-impuls (Buurt, Onderwijs en Sport) is één van deze campagnes, die de komende vier jaar ook in Zwolle een belangrijke plaats gaat innemen. Om de beoogde doelstellingen te behalen zijn onder de vlag van SportService Zwolle twee BOS-managers werkzaam. Zij moeten in de nabije toekomst ondersteund worden door zogeheten 'vakleerkrachten met duale taken'. Aangezien een vakleerkracht met duale taken in Zwolle voor zowel het Openbaar Onderwijs Zwolle als SportService Zwolle werkzaamheden gaat verrichten, is er onderzoek gedaan naar de rechtspositie en het werkgeverschap van een vakleerkracht met duale taken.

De vraag die gedurende het onderzoek centraal stond is: *'Welke juridische, financiële en pragmatische positie neemt een vakleerkracht met duale taken in Zwolle in en welke organisatie kan gezien deze aspecten het beste als werkgever fungeren?'*

HET TAKENPAKKET VAN DE VAKLEERKRACHT MET DUALE TAKEN

Naast het geven van lessen bewegingsonderwijs gaat de vakleerkracht met duale taken ook twaalf uur per week werken aan de achterstanden en overlast van de jeugd (4-19 jaar). Door middel van het ontwikkelen, organiseren en aanbieden van een structureel zinvolle vrijetijdsbesteding in de vorm

ROTER DISCUSSIE

Werken bij de sportvereniging

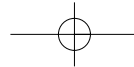

FOTO: ANITA RIEMERSMA

Van alle markten thuis

van sport- en bewegingsactiviteiten hoopt SportService Zwolle in te spelen op de motorische, cognitieve en sociaal-emotionele achterstanden die in bepaalde wijken in veelvoud voorkomen.

De specifieke taken voor de vakleerkracht met duale taken zullen de komende vier jaar de volgende zijn:

reguliere lesgeeftaken:

- een kwaliteitsimpuls geven aan het bewegingsonderwijs
- het vakwerkplan bewegingsonderwijs tot uitvoering brengen
- een leerlingvolgsysteem voor het bewegingsonderwijs (ontwikkelen en) introduceren
- het signaleren van motorische achterstanden bij kinderen en deze 'zorgkinderen' doorverwijzen naar Club Extra, Sportmix of MRT.

duale taken:

- een kwaliteitsimpuls geven aan het bewegingsonderwijs:
  - het vakwerkplan bewegingsonderwijs tot uitvoering brengen en collega-groepsleerkrachten hierbij ondersteunen en coachen
  - introduceren van het lespakket: 'Bewegen samen regelen'
- een leerlingvolgsysteem voor het bewegingsonderwijs ontwikkelen (en introduceren)
- het ontwikkelen (en begeleiden) van het tussenschools en naschoolse sportaanbod:
  - het volgen van de leerlijnen bewegingsonderwijs
  - het volgen van de leerlijnen van de NOC*NSF sporten.

Het meest gunstig zou zijn dat bovenstaande werkzaamheden door één vakleerkracht bewegingsonderwijs worden uitgevoerd. Aangezien de vakleerkracht, gezien zijn taken, voor zowel het Openbaar Onderwijs Zwolle als voor SportService Zwolle komt te werken is de vraag wie de werkgever wordt of werkgevers worden van de vakleerkracht.

Doordat bewegingsmanagement in 2002 in verschillende gemeentes van start is gegaan, waar in de meeste gevallen een vakleerkracht 'extra taken' kreeg toegewezen, is onder

verschillende organisaties een interview afgenomen.

Verschillende visies hebben gezorgd voor een brede basis voor het vormen van een eigen visie.

Eén zaak waar alle organisaties het over eens waren, is dat één werkgever het meest gunstig is. Enerzijds voor de vakleerkracht zelf. Anderzijds ook voor de betrokken organisaties. Bovendien geven twee werkgevers extra administratieve afwikkeling en is het erg lastig twee CAO's op elkaar aan te laten sluiten.

EEN VIERTAL SCENARIO'S

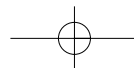
Mijn eigen visie heb ik gevormd vanuit verschillende oogpunten: de (sport)organisatie, het onderwijs, de vakleerkracht en de BOS-impuls. Voordat ik tot een aanbeveling ben gekomen voor SportService Zwolle op de vraag wie het beste als werkgever kan fungeren, heb ik een viertal scenario's beschreven. Vanuit de verschillende oogpunten en aan de hand van de pragmatische, financiële en juridische aspecten heb ik onderstaande scenario's tegen elkaar afgewogen.

- de vakleerkracht met duale taken is in dienst bij SportService Zwolle die alle verantwoordelijkheid heeft en valt onder de CAO-sport
- de vakleerkracht met duale taken is in dienst bij SportService Zwolle met medeverantwoordelijkheid van Openbaar Onderwijs Zwolle en valt onder de CAO-sport
- de vakleerkracht met duale taken is in dienst bij het Openbaar Onderwijs in Zwolle en valt onder de CAO-onderwijs de vakleerkracht met duale taken is in dienst bij SportService Zwolle en valt onder de CAO-onderwijs.

Werken op school

FOTO: ANITA RIEMERSMA

EEN AFWEGING...

Voor Zwolle biedt het werkgeverschap de meeste mogelijkheden, omdat zij de touwtjes in handen heeft voor én de duale taken én de reguliere lesgeeftaken. Zij houdt daardoor goed zicht op de werkzaamheden waarvoor zij de verantwoordelijkheid draagt. Tevens kan de vakleerkracht met duale taken flexibel ingezet worden. Een ander voordeel van SportService Zwolle als werkgever is dat de vakleerkracht een thuisbasis heeft waar tevens zijn werkplek (evt. flexplek) gecreëerd kan worden. Voor het Openbaar Onderwijs is het gunstig als de vakleerkracht met duale taken onder de vlag van SportService Zwolle komt te werken, omdat zij zo min mogelijk krijgt te maken met formatieplaatsen die ook na de subsidiestroom nog opgevuld moeten worden. Dit heeft te maken met verplichtingen naar de werknemer die in het contract zijn opgenomen. Daarnaast doet SportService Zwolle als werkgever recht aan de BOS-subsidie. Met de visie, beoogde doelen en resultaten die zij hebben gecreëerd hebben zij de BOS-subsidie binnengesleept. CAO-sport is een vereiste in de visie van de BOS-impuls. Het Ministerie van VWS stimuleert gemeenten namelijk activiteiten te organiseren die aansluiten op de dagindeling van jeugdigen. Dit wil zeggen dat juist buiten schooltijd om, 's avonds, in het weekend en in de vakanties activiteiten in het kader van de BOS-impuls georganiseerd moeten worden.

Een nadeel voor SportService Zwolle als werkgever is de btw-plicht waarmee ze te maken krijgt wanneer scholen de vakleerkracht huren/detacheren voor het reguliere bewegingsonderwijs. Een nadeel voor de vakleerkracht met duale taken is dat hij/zij bij SportService Zwolle weinig rechtszekerheid heeft ten opzichte van een onderwijsinstelling. Bovendien

doet een aanstelling bij SportService Zwolle onrecht aan de genoten opleiding van een vakleerkracht LO. Indien de vakleerkracht met duale taken komt te werken voor het Openbaar Onderwijs in Zwolle is dat rechtspositioneel het meest gunstig voor de vakleerkracht. Ten eerste doet het recht aan de genoten ALO-opleiding. Ten tweede heeft de vakleerkracht recht op en kunnen zij gebruikmaken van studiedagen, cursussen en deskundigheidsbevordering. Als laatste geeft een onderwijsaanstelling de meeste zekerheid wat betreft de duur van het contract, de formatie, de vakantiedagen etc. Voor SportService Zwolle is een onderwijsaanstelling gunstig, aangezien zij dan btw-vrijstelling hebben. Ook is de planning en inroostering via het Openbaar Onderwijs Zwolle erg makkelijk, zij staan namelijk in direct contact met de basisscholen. Het grote nadeel voor het Openbaar Onderwijs Zwolle als werkgever is de verplichting die zij hebben naar de werknemer. Zij kunnen niet nadat de subsidieregeling is gestopt de werknemer weer ontslaan. De formatieplaats is structureel, ook als er onvoldoende formatieplaatsen zijn. Voor SportService Zwolle is een onderwijsaanstelling erg nadelig aangezien zij het zicht op de werkzaamheden lijkt kwijt te raken. Bovendien wil het Openbaar Onderwijs Zwolle de verantwoordelijkheid over alle activiteiten die plaatsvinden op of in de directe omgeving van de school. Ook wanneer het gaat om de duale taken van de vakleerkracht.

Leanne Haandrikman is vierdejaars studente aan het instituut voor sportstudies Windesheim, opleiding Sport en Bewegen en heeft haar stage gelopen bij SportService Zwolle. Het onderzoek was in opdracht van hetzelfde bureau.

Het artikel is op enkele punten ingekort door de redactie.

NAWOORD KVLO NAAR AANLEIDING VAN DIT ARTIKEL

De ontwikkelingen in het werkveld gaan snel en lopen veelal vooruit op wet- en regelgeving. Zo ook in het bewegingsonderwijs en sport en bewegen buiten schoolverband. Er wordt gelukkig steeds meer geïnvesteerd in projecten waar een stevige impuls wordt gegeven aan beter en meer bewegingsonderwijs op (basis)scholen en een vervolg daarop buiten de school.

Een uitvloeisel van deze projecten is dat er meerdere taken en werkzaamheden worden verwacht van deze 'Gymleraren nieuwe stijl'. Een uitvloeisel hiervan is ook dat deze leraren in meerdere werkvelden werkzaam zijn in en buiten schoolverband.

Naast het geven van bewegingsonderwijs binnen schoolverband wordt het takenpakket uitgebreid met het coördineren en/of uitvoeren van een buitenschools sport- en beweegaanbod in de meest brede zin des woord.

De KVLO is van mening dat het primaat van de functie ligt bij de daartoe bevoegde en bekwame leerkracht LO met de daarbij behorende rechtspositie, de CAO-(primair) onderwijs. In de brede scholen van de toekomst zal daarover weinig discussie zijn. Formele werkgever is dan het bevoegd gezag van de school en deze zal daarmee gebonden zijn aan het toepassen van de CAO-(primair) onderwijs voor zijn werknemers. Maar ook in het geval van een andere formele werkgever, bijvoorbeeld een Stichting SportService, adviseert de KVLO het van toepassing verklaren van de CAO-onderwijs of het opstellen van een daaraan aangepaste individuele arbeidsovereenkomst die recht doet aan het primaat in het takenpakket van de gymleraar nieuwe stijl, namelijk het lesgeven, coördineren, begeleiden en ondersteunen van kinderen in een veelheid van beweegsituaties in en buiten de school.

mr. Sandra Roelofsen